

LABOD izhaja štirinajst-dnevno v nakladi 2650 izvodov — Ureja ga uredniški odbor — Odgovorna urednica: Lidija Jež, tehnično ureja: novinarski servis — Grafična priprava in tisk Dolenjski Informativni center Novo mesto.

labod

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

LETO 12

NOVO MESTO, 25. NOVEMBRA 1986

ŠTEVILKA 16

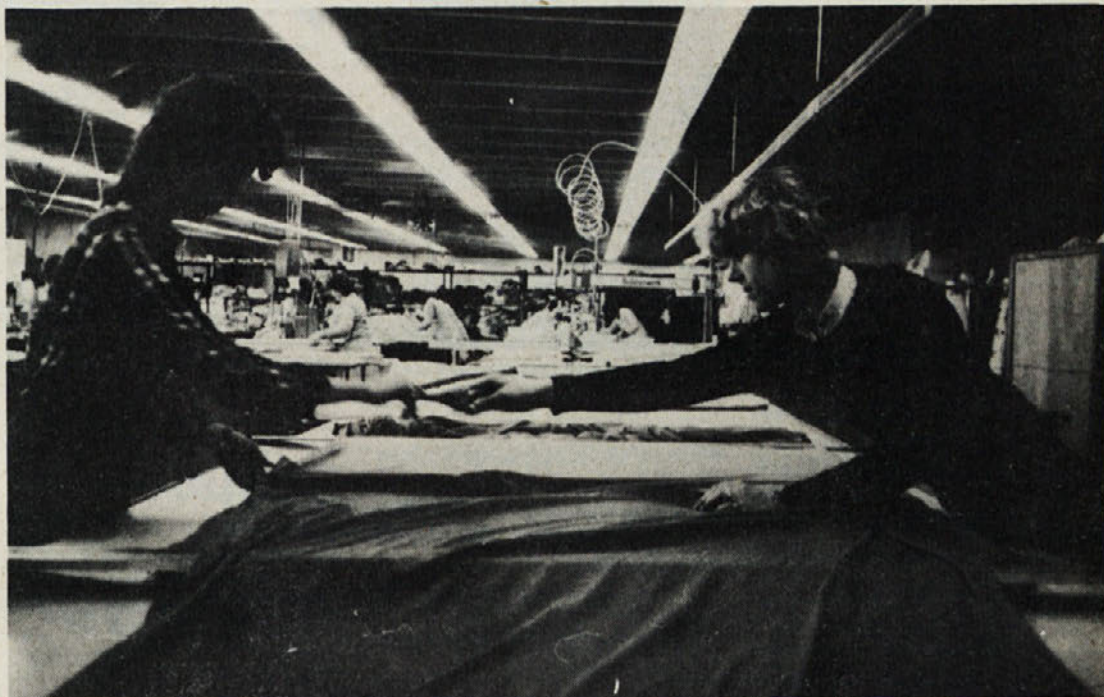
KONFERENCA
SINDIKATA
LABODA:

o sistemu nagrajevanja in disciplinski odgovornosti

V Delti je bila 18. novembra konferenca osnovnih organizacij sindikata v naši delovni organizaciji. V obravnavi je bilo poročilo o delovanju sistema nagrajevanja, analiza disciplinskih postopkov in pobuda za ustanovitev športnega društva na ravni delovne organizacije.

Sistem je enoten in ponuja veliko možnosti dograjevanja.

Pred štirimi leti smo postavili temelje za nov sistem nagrajevanja. Konferenca je imela namen oceniti, v kakšni meri smo dosegli zastavljene cilje in spregovoriti o

Sindikata v Libni opozarja na vrsto vprašanj, ki jih bo treba dodelati. Med temi tudi na višino izmenskega dodatka, na število dni letnega dopusta, ki po sedanjem sistemu ne raste od 15. do 25. leta zaposlitve, kar menijo, da ni stimulatívno, pa še na nekaj vprašanj...

nadaljnem razvoju sistema nagrajevanja. Pa najprej o slednjem. Sistem je elastičen in omogoča smotrno dograjevanje ter reagiranje na spremembe, nalaga pa tudi dograditev nekaterih postavk, kot so na primer merjenje režijskega dela, možnosti napredovanja, sprotne funkcionalnega izobraževanja itd. Glede kvalitete pa sistem nagrajevanja še ni dovolj

zaostren podobno pa je tudi z odgovornostjo.

Minulo delo je še vedno predmet razprav, zato je bila sprejeta pobuda o organizaciji okrogle mize, pri tem pa predvsem od mladincev pričakujemo aktivnejše sodelovanje.

Ena od izrazitejših je bila zahteva po enotni dosledni uporabi meril za stimulacijo in nagrajevanje nasploh v vseh tozdih, sicer je treba sprožiti zahtevek za ugotavljanje odgovornosti posameznikov, ki odstopanja dovoljujejo.

V sklopu sistema nagrajevanja pa je bilo načelih tudi nekaj bolj »socialnih« vprašanj, ki doslej niso bila neposredno vtkana v sam sistem, so pa še kako povezana z njim.

Gre za starejše delavke, ki jim delovni elan peša. Razen splošnih »starostnih dodatkov« nimamo mehanizmov za nadomestilo, ki tik pred upokojitvijo veliko pomeni. To pa je gotovo vprašanje, ki ga mora proučiti sindikat naše delovne organizacije. Ločna je tudi menila, da premočno spodbujamo kvantiteto, kvalitete pa ne dovolj, oziroma jo samo sankcioniramo.

In drugi primer:

Gre za delavko z nekoliko daljšo delovno dobo, ki po vrnitvi z leto dni trajajočega porodniškega dopusta ni dosegla norme in je sledil zelo nizek osebni dohodek. Kot »starejša« delavka nima pravice do zajamčenega osebnega dohodka in tu se obrača začaran krog, iz

V DANAŠNJI ŠTEVILKI

— Pobuda za združevanje stanovanjskih sredstev smo napovedali že v prejšnji številki, vendar je zaradi obilice gradiva na eni strani in zaradi izčrpane vsebine in temu primerne obsega sestavka nismo mogli vključiti v 15. številko.

Torej tokrat zares objavljamo to zanimivo temo, ki prinaša tudi pregled stanovanjske problematike po tozdih.

— Veliko zanimanje labodovcev za prodajo na tri obroke — v sestavku Naše prodajalne uspešno poslujejo.

— O možnostih enotnega kolektivnega dopusta

— Kako je z števanjem nadurnega dela v pokojninsko osnovo.

*****
ČESTITKE OB
DNEVU REPUBLIKE —
29. NOVEMBRU!
*****

katerega je treba najti pot. Tu pa so še razmišljanja o višini izmenskega dodatka, pogojev dela v eni ali dveh izmenah, nujnosti zvišanja osnove, nadomestila za bolniške, možnosti napredovanja, stimuliranje znanja, spodbujanje in doslednejše individualne odgovornosti, pa vprašanje doseganja plana v posameznih delovnih enotah in na ravni tozda, težavnosti in odgovornosti pri delu šivilj v programu PŠ, norme itd.

Na seji ni bilo moč dati odgovorov, zato pa pričakujemo izoblikovanje in dognane pobude na vprašanja iz konference do naslednje seje skupnega delavskega sveta.

Ob tem pa le moramo reči, da smo v dokajšnji meri dosegli zastavljene cilje, saj smo želeli bolj nagraditi proizvodno delo ter ustvarjalno — strokovno delo, zavarovati nam lasten sistem nagrajevanja, spodbuditi večjo odvisnost od elementov gospodarjenja in še posebno od kvalitete. Upoštevati minulo delo v skladu z zakonom, Kot rečeno, je sistem zastavljen in sam ponuja možnosti dograjevanja. To pa mora biti sprotno, tekoče, sicer rušimo težko doseženo. Ob vsakem poseganju ali spreminjanju je treba zagotoviti javnost dela in javnost podatkov.

Bomo pokazali več odgovornosti?

Ob analizi disciplinskih postopkov je izzvenela predvsem želja, da bi se obnašali in delali tako, da bi bilo teh čimmanj. Negovati moramo tovariške odnose in samoupravno delovno zavest. Če pa že pride do postopka, bi se morali delavci zavedati, da so dolžni poiskati varstvo najprej v svojih delovnih okoljih, ne pa najprej v zunanjih institucijah, ki so po svojih dolžnostih sicer dolžne pomagati, vendar ob enostranskem prikazu razmer težko realno in pravično posežejo v dogajanja.

Zagotoviti bi morali enoten pristop in enotno izvajanje celotnega postopka v vsej delovni organizaciji. Sicer je Labod ena redkih delovnih organizacij, kjer so disciplinski postopki zajeli prav vse strukture — vendar je iz analize razvidno, da le nimamo v vsej delovni organizaciji enotnega kriterija, saj je število postopkov kaj različno in ni vedno odvisno le od števila zaposlenih.

Vsa naša prizadevanja pa morajo biti usmerjena k več reda, več discipline, več tovarštva, višji zavesti. Znotraj tega paje za dobro počutje in dobro delo (s tem pa manj disciplinskih prekrškov) nujno zdravo vzdrušje, zdravi odnosi. Skratka, zagotavljati moramo delovno disciplino skozi vidik odgovornosti samoupravljalca.

POBUDA ZA ŠPORTNO DRUŠTVO

Ob skrbi za človeka, za povezovanje in spoznavanje Labodovih

Ločna je na konferenci sindikata opozorila na osebne dohodke starejših delavk, ki jim delovni elan peša, v našem sistemu nagrajevanja pa ni vgrajenih nadomestil za to.

delavcev ter za doseganje boljšega izkoristka razpoložljivih sredstev se je porodila ideja za ustanovo športnega društva na ravni delovne organizacije.

Na sindikalni konferenci je bila dana pobuda, v tozdh pa bodo še razpravljali o njej. Ideja ni nova, je pa gotovo vse bolj aktualna.

Povejmo še, da se je naše konference udeležilo lepo število delavcev iz vseh tozdov, da je bila razprava živahna, pripravljena in da terja tudi odgovore strokovnih služb. Prisotne je pozdravil Janez Sever, sekretar občinskega sindikalnega sveta Novo mesto, in tudi sodeloval v razpravi.

nevarno žarčenje

Po černobilski nesreči se vse bolj zavedamo nevarnosti radioaktivnega žarčenja. Toda prav tako je škodljivo prepogosto rentgensko snemanje. Enkratno rentgensko slikanje prinaša na primer več žarčenja kot, recimo, dvajset dni ležanja v travi, ki je bil ožarčena po černobilski katastrofi. (po ND)

pobuda za združevanje stanovanjskih sredstev

POBUDA O PRISTOPU K SKUPNEMU REŠEVANJU STANOVANJSKIH POTREB DELAVCEV NA RAVNI DO LABOD

I. UVOD

Poslovni odbor DO LABOD je dal na svoji 5. seji dne 23. 10. 1986 pobudo, da bi se stanovanjska sredstva združila na ravni DO in da bi stanovanjska vprašanja delavcev reševali na ravni delovne organizacije.

S tem gradivom konkretnje opredeljujemo način združevanja sredstev, postopek razdeljevanja, postopek sprejemanja novega splošnega akta, finančni plan za leto 1987 in ostale zadeve, da bi bilo mogoče pobudo čim bolj konkretizirati in razumeti ter da bi se tozdi oz. DSSS lahko na tej osnovi odločili, ali so za združevanje stanovanjskih sredstev ali ne.

II. OBSTOJEČE STANJE NA TEM PODROČJU

a) Normativna ureditev

Področje reševanja stanovanjskih vprašanj imamo sedaj v DO LABOD urejeno:

1. S samoupravnim sporazumom o skupnih osnovah za delitev sredstev za osebne dohodke in sredstev skupne porabe 111.-118. člen (sprejet po referendumu 2. 7. 1985 in 2. 10. 1985),

2. s pravilnikom o reševanju stanovanjskih vprašanj, ki so ga tozdi Temenica, Ločna, Delta in Libna sprejeli na referendumu 7. 5. 1986, tozdz Commerce na referendumu 14. 3. 1986, tozdz Tip-top na referendumu 18. 4. 1986, medtem ko tozdz Zala in DSSS še nista sprejela novega pravilnika in imata pravilnik iz leta 1983,

3. s samoupravnim sporazumom o združevanju dela sredstev čistega dohodka tozdov in DSSS za solidarno reševanje stanovanjskih vprašanj v DO LABOD, ki je bil sprejet po DS tozdov in DSSS decembra 1982 in januarja 1983 in pričel veljati 1. 1. 1983.

b) Reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev

Priznati moramo, da slabo pomagamo reševati stanovanjska vprašanja svojim delavcem. To ugotovitev lahko obrazložimo z naslednjimi dejstvi.

1. Del stanovanjskih sredstev se med letom uporablja za obratna sredstva TOZD, ta namenska sredstva niso koriščena v skladu z namenom in tudi ne pripravljena za takojšnje angažiranje pri reševanju stanovanjskih vprašanj delavcev.

2. Stanovanjska sredstva ostajajo s koncem leta neuporabljena. Lani je tako ostalo 18.385.074 din v DO. Če bi ta sredstva 12. 1. 1986 vezali pri banki, bi na tej osnovi 12. 6. 1986 pridobili 32.173.879 din posojila, ta osnova pridobi še okoli 30% posojil iz sredstev vzajemnosti in solidarnosti.

Neuporabljena stanovanjska sredstva tudi naslednje leto niso več tolikšna, kot so bila v prejšnje leto (inflacija) in se z njimi doseže manj kot prejšnje leto (manj stanovanj, manj posojil).

3. Pri uporabi določil pravilnika o

TABELA 1

Opis TOZD	Vložene prošnje		Zaposleni 30. 9. 86		Število delavcev Na eno prošnjo	% odstopanje glede na % prošelj in % zaposlenih
	Število	%	Število	%		
LOČNA	46	21,2	315	15,3	6,8	+38%
LIBNA (85)	19	8,8	348	16,9	18,3	-92%
DELTA	73	33,6	645	31,2	8,8	-7%
TIP-TOP	10	4,6	163	7,9	16,3	-71%
TEMENICA	10	4,6	147	7,1	14,7	-54%
ZALA	20	9,2	107	5,2	5,3	+76%
COMMERCE	23	10,6	239	11,6	10,4	-9%
DSSS	16	7,4	100	4,8	6,2	+54%
DO	217	100	2066	100	10,5	

Iz tabele je razvidno, da imamo v odstotkih več prošelj, kot je odstotek zaposlenih: Ločna, Zala in DSSS, v odstotkih manj prošelj, kot je odstotek zaposlenih, pa Libna, Tip-top, Temenica, skoraj enako je glede tega v tozidih Delta in Commerce.

Ti podatki temeljijo samo na vlogah, zato jih moramo obravnavati, upoštevaje določene predpostavke. Iz ugotovitev tudi lahko zaključimo, da bo v letu 1987 okoli 250 vlog in da bi bilo potrebno za popolno rešitev zagotoviti okoli 400.000.000 din.

5. Števila potreb po družbenih stanovanjih trenutno ne moremo navesti, kajti razpisi

reševanju stanovanjskih vprašanj (posebno pri TOZD in DSSS do različne uporabe, kar je posledica različnih pristopov komisij do reševanja stanovanjskih vprašanj in objektivnih faktorjev, predvsem pa posledica dejstva,

da so tozidi v raznih krajih — občinah.

4. Glede na število nerešenih stanovanjskih vprašanj po stanovanjskih posojilih po TOZD in DSSS imamo tako stanje:

po TOZD in DSSS so bili v različnih obdobjih oz. jih sploh ni bilo, tako da potrebe niso natančno ugotovljene. Jasno pa je, da bi lahko razdelili večje število stanovanj.

6. V razpravah na to pobudo bi morali organi upravljanja sprejeti tudi sklepe o tem, da se po pospešenem postopku do konca leta izdela anketa o stanovanjskih vprašanjih delavcev, ki smo jo v začetku tega leta pripravili, vendar tozidi niso bili zainteresirani, da bi jo opravili.

7. Primerjava % zaposlenih in % formiranega stanovanjskega sklada iz prispevkov od osebnih dohodkov nam pokaže naslednjo sliko:

TABELA 2

Leto TOZD	% zaposlenih				
	30. 9. 1986	1983	1984	1985	30. 9. 1986
LOČNA	15,3	18,4	18,7	17,6	17,3
LIBNA	16,9	12,3	11,9	12,7	11,8
DELTA	31,2	21,1	20,2	19,3	20,0
TIP-TOP	7,9	8,5	9,4	9,7	9,8
TEMENICA	7,1	4,5	4,7	5,6	6,1
ZALA	5,2	6,4	6,7	6,1	6,2
COMMERCE	11,6	21,0	20,7	20,8	20,7
DSSS	4,8	7,8	7,7	8,2	8,1

Iz tega lahko ugotovimo, da manj formirajo sklada, kot imajo število zaposlenih, LIBNA, DELTA in TEMENICA, ostali pa več, med njimi največ TOZD Commerce.

III. OBRAZLOŽITEV NOVEGA SISTEMA

a) Postavljeni cilji, ki naj bi jih dosegli z novim aktom:

- kvalitetnejše gospodarjenje s stanovanjskimi sredstvi;
- hitrejše reševanje perečih stanovanjskih vprašanj;
- hitrejša izpeljava vsakoletnih postopkov dodeljevanja posojil;
- enotna uporaba splošnega akta;
- enostavnejše osnove in merila ter način točkovanja;

— določanje višine posojil dosledno na osnovi točkovnega sistema;

— manjši stroški v zvezi z razdelitvijo sredstev;

— možnosti tesnejšega sodelovanja z banko, ker ima velika sredstva tudi za premoštitveno kreditiranje zapadlih stanovanjskih terjatev;

— prenos vseh strokovnih opravil iz TOZD v DSSS na enega oz. dva delavca (s področja sprejemanja odločitev, pripravljanja predlogov itd. in s področja finančnih zadev);

— koncentracija sredstev na enem žiro računu oz. eno ime pri poslovnih banki;

— uresničevanje načela solidarnosti, pri reševanju stanovanjskih vprašanj delavcev v DO »Labod«;

— zaradi združevanja sredstev možnost pridobitve stanovanjskih posojil v višini 75 oz. 100% na lastna sredstva pri poslovnih banki;

— kvalitetno sklepanje posojilnih pogodb in kontrola potrebne dokumentacije (kreditna sposobnost, gradbena dokumentacija in ostalo) ter ustrezno zavarovanje terjatev delovne organizacije;

— tekoče spremljanje tistih posojilojemalcev, ki ne odplačujejo redno in ukrepanje proti njim.

b) Bistvene spremembe novega splošnega akta.

1. Z aktom, ki ga lahko TOZD sprejme prostovoljno, se ustanovi skupna stanovanjska komisija, ki ima po enega člana in njegovega namestnika iz posamezne TOZD oz. DSSS, ter določijo njene pristojnosti, in sicer:

— da določi tri člane komisije za ogled pri posameznih prosilcih;

— da sprejme prednostni vrstni red za stanovanja in za stanovanjska posojila in ga pošlje v potrditev DS TOZD oz. DSSS, za posojila pa tudi predlog razdelitve;

— da določi revalorizacijske količnike;

— da določi maksimalno višino posojila v posameznem letu glede na določila splošnega akta;

— da kontrolira namensko uporabo sredstev;

— da predlaga druge ukrepe s področja reševanja stanovanjskih vprašanj delavcev.

2. Zaradi boljše organiziranosti in boljše pripravljenosti strokovnih predlogov se z aktom določijo tudi pooblastila — dolžnosti in odgovornosti strokovnega sodelavca za stanovanjska vprašanja, in sicer:

— da zbira vloge in zahteva

od delavcev — prosilcev ustrezno dokumentacijo;

— da pripravlja osnutke prednostnih listi;

— da obvešča prosilce o datumih in uri ogledov;

— da pripravi druge predloge za komisijo;

— da pripravi pravna tolmačenja določil splošnega akta;

— da sodeluje s samoupravnimi stanovanjskimi skupnostmi, pristojnimi za TOZD oz. DSSS;

— sodeluje z banko in ji daje ustrezne podatke;

— daje odgovore drugim OZD, s katerimi se skupno rešuje stanovanjsko vprašanje družine;

— vodi evidenco vseh stanovanj, kupljenih s sredstvi združenih TOZD in samostojno predlaga vknjižbo etažne lastnine;

— zastopa TOZD in DSSS v stanovanjskih sporih pred sodiščem združenega dela in poroča vsem TOZD o izidih spora;

— spremlja predpise in sodno prakso s stanovanjskega področja in predlaga spremembe splošnega akta.

3. Stanovanja se delijo po skupni prednostni listi in sicer dobi stanovanje tisti prosilec, ki je prvi na listi, stanuje pa v kraju, kjer je na razpolago stanovanje in ustreza glede na število družinskih članov.

4. Stanovanjska posojila se delijo posameznemu delavcu do višine:

— za nakup etažnega stanovanja ali za gradnjo stanovanjske hiše do višine poprečne vrednosti 25 m² stanovanjske površine po cenah pred dvema letoma pred dodelitvijo v SRS (za leto 1987 = 2.300.000.— din);

— za adaptacijo in rekonstrukcijo do višine poprečne vrednosti 17 m² stanovanjske površine po cenah pred dvema letoma pred dodelitvijo v SRS (za leto 1987 = 1.500.000.— din).

5. Višina posojila se prosilec določi, če je več prosilcev kot razpoložljivih sredstev, na ta način, da vrednost točke ne more biti manjša od zneska, ki zagotavlja prvemu na prednostni listi, ki prvič prosi posojilo, pridobitev 50% maksimalne višine posojila.

6. S pobudo, ki jo bodo obravnavali organi upravljanja in DPO, so podane tudi osnove in merila za novi splošni akt, ostala določila sedaj veljavnega splošnega akta se bistveno ne spremenijo.

(Nadaljevanje na 4. strani)

IV. PREDLOG SKLEPOV Z ROKOVNIKOM

1. POSLOVNEMU ODBORU DO LABOD

Predlagamo, da poslovni odbor obravnava to obrazložitev pobude in sprejme ustrezne sklepe, in sicer predvsem o tem, ali je ponujen način dober ali ga je potrebno dopolniti in kako. Obenem naj sprejme tudi sklep, da strokovna služba pripravi osnutek splošnega akta in da se do kon-

ca leta izdela anketa o stanovanjskih razmerah delavcev. Predloženi rokovnik naj po potrebi dopolni in ga sprejme.

2. DS TOZD oz. DSSS

Obrazložitev pobude naj obravnavajo tudi DS TOZD in DSSS ter zavzemajo ustrezne sklepe, in sicer:

- ali je TOZD oz. DSSS pripravljen pristopiti k sprejemanju novega splošnega akta,
- opredeliti se do posameznih konkretizacij določil splošnega akta,

— obravnavajo sprejete sklepe PO, posebno sprejeti rokovnik.

3. DELAVSKEMU SVETU DO LABOD

V primeru da PO in TOZD oz. DSSS sprejmejo pobudo o novem splošnem aktu, mora DS DO:

- sprejeti pobudo (lahko na korespondenčni seji — po delegacijah v vsakem TOZD oz. DSSS),
- sprejeti rokovnik.

V naši DO o tem govori 77. člen pravilnika o delovnih razmerjih in varstva pravic delavcev v TOZD/DSSS, ki se uporablja od 1. 1. 1983. Pred tem pa je bilo delo v podaljšanem delovnem času opredeljeno:

— v 216. členu statuta podjetja Labod (veljaven od 21. 11. 1970 do 21. 12. 1983);

— v 69. členu pravilnika o delovnih razmerjih iz januarja 1971;

— v SS o medsebojnih razmerjih delavcev v ZD, veljaven od 21. 11. 1973 do 11. 12. 1978;

— v 77. členu pravilnika o delovnih razmerjih in varstvu pravic delavcev z veljavnostjo od 12. 12. 1978 do decembra 1982.

Skupnost PIZ je pripravila poseben obrazec zahteve za ponovno odmero pokojnine. To zahtevo bo izpolnil in vložil pri območni delovni enoti strokovne službe SPIZ upokojenec, ki mu je bil OD iz dela preko polnega delovnega časa že všteti v pokojninsko osnovo, pa mu je bil preračunan na polni delovni čas.

Upokojenec, ki mu OD iz dela preko polnega delovnega časa šeni bil všteti v pokojninsko osnovo, pa bo moral poleg navedene zahteve predložiti še posebno potrdilo o opravljenem delu preko polnega delovnega časa, ki ga izpolni DO, v kateri je takšno delo opravil.

Obrazec tega potrdila vsebuje tudi vsa potrebna pojasnila. Zaradi izredno velikega števila zahtevkov za ponovno odmero pokojnine skupnost apelira na vse upokojenca, da svoje zahteve pošljejo na pripravljenih obrazcih in da upoštevajo vsebinska pojasnila v zvezi s tem.

Vsem upokojenecem, ki boste vložili zahtevo za ponovno odmero pokojnine bomo v TOZD/DSSS izpolnili ustrezne obrazce o OD iz dela v podaljšanem delovnem času v skladu z zakonom in SSA.

Skupnost pokojninsko invalidskega zavarovanja bo ocenila, ali je posamezen upokojenec upravičen do ponovne odmere pokojnine, ali ne.

Vse dodatne informacije v zvezi s ponovno odmero pokojnine lahko dobite v strokovni službi območne delovne enote SPIZ ali v kadrovsko-socialni službi DO Labod.

JOLANDA ŠVENT, soc. delavka

ROKOVNIK

Faza I.

ORGANI	POBUDA	OSNUTEK	PREDLOG	REFERENDUM
DRUŽBENO POLITIČNE ORGANIZACIJE	OBRAVNAVAJO OD 13.-22. 11	OBRAVNAVAJO DO 31. 12. 1986		30. 01. 1987
POSLOVNI ODBOR	OBRAVNAVA 20. 11. 1986			
DELAJSKI SVET DO	SPREJME KORES. SEJA DO 28. 11. 86	OBRAVNAVA DA V RAZPRAVO 15. 12. 1986	DOLOČI 14. 01. 1987	
DELAJSKI SVETI TOZD oz. DSSS	OBRAVNAVAJO DO 28. 11. 1986	OBRAVNAVAJO VODIJO RAZPRAVO DO 25. 12. 1986		
ZBORI DELAVCEV		OBRAVNAVAJO DO 10. 01. 1987		
STROKOVNA SLUŽBA	PRIPRAVI 13. 11. 1986	PRIPRAVI do 1. 12. 1986	PRIPRAVI do 5. 01. 1987	

V primeru, da ne pristopijo vsi TOZD, vodijo postopek DS TOZD oz. DSSS, ki so pristopili, navedene zadolžitve DS DO pa po tem organu odpadejo.

FRANCI JURŠIČ

nadure in pokojnina

Upoštevanje OD za nadurno delo pri odmeri pokojnin

V začetku letošnjega aprila so pričele v Sloveniji veljati spremembe in dopolnitve statuta SPIZ. Med njimi je najbolj odmevna sprememba 21. člena, ki ureja način upoštevanja OD pri ugotavljanju pokojninske osnove.

Bistvo spremembe je naslednje: Po prejšnji zakonodaji skupnost PIZ v pokojninsko osnovo ni upoštevala celotnega OD, ki ga je delavec zaslužil z delom daljšim od polnega delovnega časa, temveč ga je preračunavala na poln delovni čas.

Na podlagi spremenjenega 21. člena statuta pa skupnost pri ugotovitvi pokojninske osnove

upoštevata celotni OD, ki ga je delavec dosegel z delom v polnem delovnem času in v nadurah skupaj brez preračunavanja na polni delovni čas.

Spremembe 21. člena statuta veljajo le za upokojenca, ki so bili že ob upokojitvi upravičeni do všteta OD za delo preko polnega delovnega časa.

Ob upokojitvi so torej morali izpolniti dva pogoja:

— da so bili po zakonu dolžni delati preko polnega delovnega časa in

— da se je v času opravljanja takšno delo štelo za poseben delovni pogoj tudi po SSA DO.

Spremembe ne veljajo za upokojenca, ki so sicer delali v podaljšanem delovnem času, niso pa takrat izpolnjevali obeh zgoraj navedenih pogojev.

Načelne določbe o tem, kdaj so delavci dolžni delati preko polnega delovnega časa vsebuje zakon o delovnih razmerjih, vnešene pa so tudi v SSA DO in sicer:

delavci so dolžni delati dalj kot poln delovni čas

— ko je nujno, da se začeto delo nadaljuje, da bi se končal delovni proces, katerega ustavitev ali prekinitve bi glede na naravo tehnologije in organizacije dela povzročila precejšnjo materialno škodo ali

spravila v nevarnost življenje in zdravje občanov;

— da se z nepretrganim delom prepreči kvarjenje surovin in materiala ali pa odvrne okvara na delovnih sredstvih, ki bi povzročila prekinitev dela, kakor tudi da se prepreči prekinitev dela v drugih organizacijah združenega dela ali da se zagotovijo za njegov nepretrgan potek potrebne temeljne surovine ali zagotovi varnost ljudi in premoženja ali pa varnost prometa, vendar samo, če tega dela ne morejo opraviti drugi delavci v okviru polnega delovnega časa ali če nastane potreba po takšnem delu zaradi nepredvidenega izostanka delavca, ki bi moral opraviti tako delo;

— če splošni družbeni interes in narava dejavnosti terjajo, da se brez prekinitve opravijo določena dela oziroma naloge v skladu s pogoji, ki jih določajo zakoni;

— da se opravi delo, ki v določenem roku ni moglo biti opravljeno zaradi pomanjkanja energije, ali da se opravi delo za vojaške potrebe.

V vseh primerih pa moramo v DO v skladu z določili zakona podrobno določiti in razdelati dela, ki jih je potrebno opraviti v podaljšanem delovnem času, pa tudi pogoje za opravljanje teh del.

Delta je na konferenci med drugim opozorila na delovne razmere v dveh izmenah

operacije na tem modnem izdelku vedeli in videli tudi delavci iz proizvodnih tozodv.

Zato bi morali znati bolj načrtno in sistematično izkoristiti take prireditve, ki so pred vrati in zato takorekoč tudi nič ne stanejo. Gre morda za načrten obisk sejma mode v Ljubljani in modnega bazarja.

Prav bi bilo, da o teh prireditvah tudi proizvodni tozdi dobe pravočasno in širšo informacijo in da se na tej osnovi dogovore za obisk. Ogled modne revije je lahko tudi del izobraževanja, možnost za širjenje obzorja, ki lahko končno tudi zaostri odnos do kvalitete lastnega dela. To pa pri neposrednem izvajalcu — naši šivilji ni majhnega pomena. In ne nazadnje bi lahko obisk modne revije ali sejma pomenil tudi obliko priznanja za delo. Zakaj se torej ne bi lotili načrtnega pripravljavanja obiskov modnih prireditev in sejmov?

Zato daje Tip-top pobudno tozdu Commerce, da sproti obvešča proizvodne tozde o teh prireditvah, ti pa naj po svoji presoji izkoristijo priložnost.

Več znanja je naša parola, znanje pa ne prihaja vedno samo po »klasični« potji.

Tako je torej razmišljanje Tip-topa. Na mestu in odgovorno. Gotovo bi bilo dobro in prav, da si take prireditve ogleda čimvečji krog vseh, ki sodelujejo pri nastajanju naših izdelkov. Z bolj elastičnim in širšim gledanjem na našo proizvodnjo in na modo sploh, bo gotovo odnos do lastnega dela drugačen. Gre pa, kot pravijo v Tip-topu, tudi za priznanje številnim ljudem, ki so v posameznem model vendarle vtkali tudi del sebe in svojega dela.

naše prodajalne uspešno poslujejo

Plan prodaje presežen

Če se ozremo po desetih mesecih poslovanja naših industrijskih prodajalnih, lahko vidimo, da poslujejo zelo uspešno. Podatek ni sam po sebi umeven, saj je še na začetku jesensko-zimske sezone slabo kazalo. Težava je bila v tem, da nam od lanske zimske kolekcije ni ostalo nič zaloga, zaradi zamujenih rokov pa novih izdelkov tudi še ni bilo iz proizvodnje. Kupci pa so iskali kostime, toplejša krila, plašče... Kljub težavam v proizvodnjah in v skladišču gotovih izdelkov v Ljubljani pa smo uspeli tudi v naše industrijske prodajalne dobiti dovolj blaga in s tem dosegli lepe rezultate.

Plan prodaje v naših trgovinah je bil za deset mesecev zastavljen v višini 420.400.000 din, realizacija pa znaša 569.412.175 din. Indeks je 136. Pri tem pa je treba poudariti, da so zaloge, glede na lansko leto — samo 95-odstotne.

Ob inflaciji, ki znaša blizu 100%, je ta podatek še posebno zgovoren. Torej zares lahko rečemo, da naše industrijske prodajalne dobro poslujejo.

Nakup na tri obroke

Tudi letos smo organizirali prodajo na tri obroke. Po pričakovanju je bil odziv zelo velik. Ob na-

ših osebnih dohodkih je seveda zanimanje za tako obliko nabave zimskih oblačil povsem razumljivo in gotovo je to zelo hvaležna oblika pomoči. Zato ne bi bilo odveč razmišljati o možnosti obročnega nakupa za naše delavce, ki naj bi trajal skozi celo leto. Pobudo bomo dali v pretres strokovnim službam in ustreznim organom. Za ilustracijo te pa povejmo, da smo samo v enem tednu prodali našim delavcem za 30.522.263 din izdelkov.

Po tozdih je prodaja sledeča: Tip-top — 1.967.661 din, Novo mesto 10.829.057 din, Trebnje — 991.737 din, Idrija — 1.778.850 din, Libna — 4.877.611 din in Delta 10.077.347 din. Gre za občutne zneske, saj trideset (starih) milijard v enem tednu ni malo. Tako veliko zanimanje pa nam nalaga iskanje novih, širših oblik in nadaljnje spodbujanje obročnih prodaj.

Cilje, ki smo si jih s planom dali za naše industrijske prodajalne, uspešno dosegamo. Ne gre za preseg plana, gre tudi za zmanjševanje zaloga, ki so bile lani na postavki 1,54, letos v devetih mesecih pa že na 1,78. Ob pričakovani prodaji do konca leta predvidevamo, da bo ta že na postavki 2.

S tako hitrim obračanjem zaloga pa smo lahko zadovoljni!

TONE KOSTANJŠEK

možnosti enotnega dopusta

Enoten kolektivni dopust je bil že kar nekajkrat predmet razprav in tudi vsebina našega pisanja. Kakšne so stvarne možnosti, tega pred mesecem dni še nismo mogli reči. Poslovni odbor je sprejel pobudo za to (iz ekonomskega vidika nujno) obliko korišćenja letnega dopusta, komisija pa je pripravila predlog. Jože Muhič, ki je ob tem opravil največ dela, je pripravil za objavo nekaj konkretnjših podatkov.

Na razpis za letošnje letovanje se je prijavilo 370 delavcev, možnosti pa so dopuščale, da je letovalo 234 delavcev Laboda. Skupaj z družinskimi člani je v naših počitniških prostorih letovalo preko 1000 oseb. Poleg Labodovih delavcev je letovalo še 22 upokojencev Laboda (z družinskimi člani) in 11 drugih letovalcev-poslovnih partnerjev. Ti pa so letovali zunaj sezone. Komisija je pripravila dve varianti za možnost

(Nadaljevanje na 6. strani)

organiziranja enotnega dopusta za naslednje leto. Ena predvideva tri dekade, pri njej pa bi morali zagotoviti poleg naših zmogljivosti še 46 počitniških enot. Pomankljivost te je dejstvo, da bi v tem primeru imeli 30 koledarskih dni dopusta ali pa bi upoštevali zamike na začetku in koncu meseca. Druga možnost je koriščenje dopusta v dveh dekadah, ki bi omogočila koriščenje manj koledarskih dni in brez zamikov, vendar bi v tem primeru potrebovali še kar 84 dodatnih objektov. Torej bi bila ta možnost tudi dokaj draga.

Povprečno imamo zaposleni v Labodu 23 delovnih dni dopusta. Od te številke moramo odšteti dopust okoli novega leta in gotovo tudi kakšen dan, ki ga delavke žele koristiti za nujne opravke. Skratka: obe varianti bo treba še dodobra pretehtati in se šele nato dokončno izreči.

Ostaja pa seveda še naloga — zagotoviti ustrezno število dodatnih počitniških kapacitet. To ne bo lahko. Najprej so se zadolženi za to nalogo obrnili na počitniško skupnost v Krškem. Gre za zamenjavo zmogljivosti, ki bi jih mi želeli koristiti v juliju, avgusta pa odstopimo naše. Niso naleteli na večje razumevanje, saj je julij za dopuste najzanimivejši. Nakazanih je bilo nekaj možnosti, vendar le ob menjavi — eno leto julij, drugo leto avgust. To pa za nas ne pride v poštev, saj so vzroki, zaradi katerih imamo kolektivni dopust prav v tem, da avgusta delamo in pripravimo za začetek jeseni dovolj izdelkov za trg ter da pravočasno začnemo s kolekcijo in ostalimi spremljajočimi deli. Iskali smo naprej, od posameznih delovnih organizacij v ožji in širši okolici, pa vse do Murske Sobotice.

Največ možnosti se je pokazalo pri Kompas, ki omogoča letovanje na Pagu, v Novalji, v Crikvenici, v Puli-Medulini, v Filip-Jakovu pri Zadru in v Zadru. Vendar tudi tu še ni nič dorečenega. Najprej so neznanka cene, ki bodo znane v februarju, poleg te ga pa nudi Kompas koriščenje tri ali štiritredenskih paketov. To bi za nas pomenilo dvakrat organizirati letovanje po 9 dni in enkrat po 10 po prvi varianti v štiritredenskem poteku, po drugi pa bi koristili 3-tedenski paket, ki bi omogočil dvakrat letovanje po 11 dni in enkrat po 10.

Povedati pa moramo, da je sodelovanje s Kompasom delno pogojeno tudi z odkupom naših kapacitet v avgustu.

Veliko dela je torej že opravljenega, zelo veliko pa nam ga s tem v zvezi še ostaja. Poslovni odbor se bo odločal o variantah, o ostalih dejavnostih za pripravo kolektivnih dopustov pa bomo še sproti obveščali.

kako preseči alkoholizem

Alkohol nas spremlja od rojstva do smrti. Vsak pomembnejši dogodek proslavimo z njim. Ljudje verjamejo, da alkohol ščiti pred boleznimi, dezinficira dihalne in prebavne organe, daje moč, z njim si gasimo žejo, pijemo, da se ne znojimo, pozimi pijemo, da nas pogreje, alkohol spodbuja tek, zato pijemo pred jedjo, mladi se čutijo bolj pomembne, junaške, če prenesejo večje količine alkohola. Taka in podobna pojmovanja, ki so tudi odraz nizke izobrazbene ravni, so največja ovira za uspešno zatiranje alkoholizma.

Alkoholizem je bolezen, zato ga ni mogoče zatrei z administrativnimi ukrepi. Ker število alkoholikov nazadnje narašča in je med njimi vedno več mladih, je potrebno delovati preventivno, izobraževati ljudi in spreminjati družbene vrednote in odnos do alkoholizma in alkoholikov. Od vrednot okolja in njegove tolerantnosti je odvisno, koga bomo imeli za zmernega pivca in koga za alkoholika. Od tega je odvisno, kdaj in kako bomo ukrepali proti alkoholiku.

Če do alkoholizma že pride, moramo proti alkoholizmu čimprej, razumno in energično ukrepati. Pri tem moramo vedeti, da alkoholik nikoli ne bo priznal, da je zasvojen in se zaradi tega odločil za zdravljenje, vendar ga na zd-

ravljenje brez njegove privolitve, na zahtevo kogarkoli ni mogoče prisiliti.

Alkoholik pristane na zdravljenje edino takrat, ko se znajde v tako hudi stiski, da vidi izhod le v zdravljenju. V tako stisko pa ga lahko privede le okolje, v katerem zadovoljuje svoje osnovne življenjske potrebe — družina in delovna organizacija. To potrjujejo tudi podatki, da se okoli 45% alkoholikov odloči za zdravljenje zaradi pritiska v družini

— okoli 45% zaradi pritiska v delovni organizaciji — disciplinski postopek, premestitev na nižje delovno mesto, jasno izrečen ultimatum: zdravljenje ali odpust,

— okoli 10% zaradi zdravstvenih okvar, ki so posledica dolgotrajnega pitja, zaradi kazenskega pregona, odvzema vozniškega dovoljenja ipd.

Toda, če v delovni organizaciji dosežemo, da alkoholik odide na zdravljenje, s tem zanj še nismo storili vsega, kajti zdraviti se proti alkoholizmu ne pomeni že prenehati piti.

Dolgotrajno pitje povzroča fizične in psihične okvare organizma, zato mora zdravljenje vrniti bolniku duševno in telesno zdravje in delovno sposobnost ter odstraniti škodo, ki jo je alkoholizem prizadel ugledu in ekonomskemu položaju alkoholika in njegove družine. Ker je alkoholik voljan žrtvovati zdravje, denar, lastno družino in ugled, samo da bi prišel do pijače, se sčasoma pokažejo pri njem tudi spremembe osebnosti.

Zato ni dovolj, da med zdravljenjem preneha piti, potrebno ga je prevzgojiti in mu vrniti njegove nekdanje sposobnostne lastnosti. Tako bolnišničnemu zdravljenju sledi dolgotrajno, leto ali

celo več let trajajoča rehabilitacija v klubu zdravljenih alkoholikov ter resocializacija v družini in na delovnem mestu, pri tem pa morajo sodelovati svojci in delovna organizacija. Alkoholik mora zopet pridobiti zaupanje vase. Svojih morebitnih občutkov manjrednosti se ne more znebiti, dokler ne doživlja uspehov pri delu.

Rehabilitacija v družini in družbi ni možna brez poklicne rehabilitacije, ker človek ne more doseči ugleda in notranjega zadovoljstva, dokler ne doživlja uspehov in priznanj za svoje delo. Brez tega pa ne more abstinerati. Tako je velikega pomena zanj odnos sodelavcev in predpostavljene. Pri tem pa nastaja nemalo težav, saj je težko vzpostaviti drugačen odnos do človeka, ki je neredno prihajal na delo, namesto katerega je bilo treba delati, ki ga nismo marali, ker je povzročal prepire in nezadovoljstvo, ki smo ga zasmehovali in se ga želeli čimprej znebiti.

Alkoholizem v delovni organizaciji je predvsem vprašanje reda in delovne discipline, pa tudi humanih socialističnih samoupravnih odnosov v njej. Tako je za to problematiko pristojna celotna delovna organizacija s samoupravnimi organi in vodilnimi in vodstvenimi delavci.

Samo tam, kjer je red, delovna disciplina in humani medsebojni odnosi, je smiselno delo strokovnega delavca z alkoholiki. Pravilno in uspešno organizira zdravljenje ter rehabilitacijo in ponovno vključuje zdravljenega alkoholike v delovni in samoupravni proces ter preventivno deluje proti alkoholizmu v delovni organizaciji.

BRIGITA ŠULC, soc. delavka

Delegacija Tip-Topa se je dotaknila vprašanja o teži in odgovornosti šivilje 1 na primer v izdelovanju srajc in bluz ter vrhnjih oblačil.

naslednja pomlad bo bolj ženska

COLONIAL
CHIC

HIGH
CLASS

SIMPLE
ROMANTIC

HAZIENDA

CITY-
ACTION

Jesen je bila polna zanimivih modnih sejmov. Irena Bradač poroča s sejma v Duesseldorfu:

To je velika prireditev, ki zajema kar 16 razstavnih dvoran. Na njem sodelujejo najuglednejši evropski konfeksionarji — letos sta bila prisotna tudi Labodova tuja partnerja — Erfo in Glaser. Na sejmu je predstavljena moda za naslednjo pomlad in poletje. Svetovni modni trendi gredo v več smeri, vsaka pri naša svoje značilnosti, svoj stil, svoje barve. Vse pa seveda ne ustrezajo vsem. Kaj bomo torej ženske nosile prihodnjo pomlad in poletje, v kakšne barve se bomo odevale, med kakšnimi slogi bomo izbirale?

HIGH CLASS bi lahko prevedli tudi kot modo visokega razreda ali novo klasiko. Kot kaže skica, so krila krajša — tik pod kolonom, dopolnjujejo pa jih daljše tričetrt jakne. Ob intenzivnih zelenih in rdečih barvah je precej sivih tonov.

COLONIAL CHIC je stil, ki »diši« po safariju. Vendar gre tokrat za bolj peščene barve ter za udobna in prijetna oblačila. Pričakovati je, da bo ta stil kaj hitro osvobodil staro in mlado.

SIMPLE ROMANTIC — kot že ime pove, gre za nekoliko bolj romantičen stil oblačenja, ki je priključal nazaj mornarske ovratnike, velike pentlje, kratke, širše jope in daljša, bogatejša krila ali obleke.

HAZIENDA — je stil, ki poudarja žensko linijo, spominja pa na španska oblačila. Precej je črne in bele barve, z močnejšimi dodatki živih barv.

CITY ACTION ponuja še vedno nekaj stila, ki izhaja iz joginga. To so športna oblačila, precejkrat kombinirana s pletenino. Služijo širšemu namenu — od sprostitve do oblačil za službo. Tudi v tem stilu je še veliko močne zelene, rdeče, modre-skratka intenzivnejših barv.

Če bodo umrli naši gozdovi, tudi človek ne bo imel možnosti za preživetje. Problematika, za katero smo dolgo menili, da se zadeva le džungle in da pri nas še ni tako hudo... Pa je. V glasilu Dolenjski gozdar je bil objavljen sestavek o umiranju dreves pri nas. Ker je tema zelo aktualna, jo bomo povzeli v nekaj številkah Laboda:

drevesa umirajo

Rezultati popisa umiranja gozdov v novomeškem gozdnogospodarskem območju

Redno spremljanje zdravstvenega stanja gozdov, vse pogostejši pojavi različnih škodljivcev gozdnega drevja, vidni pojavi škode v gozdovih okrog nekaterih industrijskih središč v Sloveniji ter splošno spoznanje o slabem zdravstvenem stanju gozdov v Srednji Evropi zaradi onesnaženja zraka, je bilo resno opozorilo celotni družbeni skupnosti, da je potrebna temeljita analiza razmer v gozdovih.

V lanskem juliju in avgustu je bil na področju vse Slovenije izveden popis umiranja gozdov. V območju je bilo na osnovi metodologije inštituta za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije, ki pomeni izpopolnjeno metodo v primerjavi z že uporabljenimi v Evropi, ugotovljeno zdravstveno stanje

dreves v območju na skupno 102 stojiščih. Stojišča so bila v predelih, kjer so bile že opazne večje poškodbe (področje roškega masiva, Brezova reber, Radoha, Mirna gora), postavljena v kvadratni mreži 2 x 2 kilometra, v ostalih gozdarskih enotah (pretežno zasebni sektor) pa v mreži 4 x 4 kilometre. V popis je bilo zajetih 2087 dreves. Statistični izračuni potrjujejo, da je bil vzorec toliko reprezentativen, da na osnovi rezultatov popisa lahko sklepamo o splošnem zdravstvenem stanju gozdov.

Kaj je pokazal popis umiranja gozdov v območju? Iz priložene tabele je razvidno, da je v območju 53,3 odst. dreves (gozdov) še zdravih (neogroženih), 36,5 odst. malo ogroženih, 3,8 odst. ogroženih, 3,4 odst. zelo ogroženih in 3,0 odst. v propadanju.

Med drevesnimi vrstami je najbolj prizadeta jelka, katere je še samo 19,1 odst. zdrave (neogrožene), nato sledi smreka, katere je še 21,8 odst. neogrožene. Ostali iglavci so v glavnem neogroženi, zdravstveno stanje listavcev pa je bolj rezultat sekundarnih škodljivcev in ostalih bolezni (kostanjev rak, holandska brestova bolezen), kot pa onesnaženja zraka.

Zelo zaskrbljujoče je stanje jelke, saj je v kategorijah ogroženih, zelo ogroženih in sestojev v propadanju, s katerimi ni možno več normalno gospodariti, kar

56,4 odst. vse jelke. Zadovoljivejša je stanje smreke, saj spada v kategorijo neogroženih in malo ogroženih sestojev 81 odst. te drevesne vrste.

Glede na področje so najbolj ogroženi gozdovi roškega masiva, kjer je delež jelke največji, smreke v nižinskem delu območja, brez izrazite lokacije, in strnjeni kostanjevi sestoji na področju Bele krajine.

kotiček za jezik

Jezik je živa tvorba, ki se nenehno dograjuje in razvija. Vendar pa radi uporabljamo stare, preživle in neustrezne izraze. Eden takih je tudi »vršiti«. Vršimo napore, vršimo pregleda, vrši se to ali ono. Nič manj pomembni ali resni ne bomo, če bomo to povedali lepo naravnost in predvsem pravilno — torej si prizadevamo, pregledujemo in se dogaja to ali ono. Beseda vršiti je v pravopisu označena s krogcem kar pomeni, da za knjižno rabo ni primerna. Pa tudi v pogovornem jeziku se je moramo izogibati.

Je zadovoljstvo, ki sije s posnetka, posledica dobre kakovosti dela v Temenici (na posnetku vodja kontrolne službe — Marica Praznik in v. d. direktorja — Franci Junc). Fotografija naj le napove daljši sestavek o delu in življenju v Temenici, ki ga pripravljamo za naslednjo številko glasila.

zala na mallorci

Petindvajset delavk Zale se je odločilo za tridnevni izlet na Mallorco. Odpeljale so se z letalom. Za nekatere je bil to prvi polet. Pravljičnost kraja sredi pozne jeseni, pravo poletje med palmami in toplim morjem, eksotičnost, vse to in še marsikaj je očaralo Zaline delavke, ki pravijo, da Mallorce ne bodo nikoli pozabile. Da bi nam pričarale vsaj delček

lepote, ki so jo doživele, so tudi za glasilo pripravile nekaj besed o Mallorci.

Mallorca je največji otok Balcarov, razprostrta na 3600 km². Leži na pol poti med Marokom in Ibizjo. Ko Španija sploh še ni poznala turizma, je Mallorca s svojimi lepotami že marsikoga očarala.

Viri trdijo, da so bili prvi naseljenci otoka Sardinici. Da je bilo na tem otoku že v pradavnini večje naselje, pričajo tudi arheološke izkopanine iz časa 3000 do 2000 let pred našim štetjem. Izkopanine pričajo, da je tako imenovana talajska kultura s tega področja pomembna, ni pa najstarejša civilizacija. Vladali pa so tam tudi Arabci in nato Rimljani ter pustili tudi svoj pečat. Bogata zgodovina in čudovite naravne danosti ter razvoj sodobnega turizma nudijo obiskovalcu zares enkratno doživetje.

Spomin na Mallorco.

po poteh gorjanskega bataljona

Kot pretekla leta, se je tudi letošnjega pohoda po poteh Gorjanskega bataljona udeležilo največ planincev iz osnovnih šol. Verjetno so za odrasle dolenske planince Gorjanci prenizki, saj so izleti v Julijce znatno številčnejši.

Letošnji pohod se je začel v Suhadolu, do tam pa smo se pripeljali z avtobusom. Po poteh, ki so bile zjutraj pobeljene s prvim letošnjim snegom, smo mimo vasi Gaberje, Vrha nad Dolžem prišli do Podgrada. V družbi s pionirji, ki so z zanimanjem spremljali pot, poslušali dogodivščine iz NOB in spoznavali kraje in naravo, smo preživeli prijetno sobotno dopoldne. Tudi lep dan, ki se je naredil po jutru, nam je šel »na roke«.

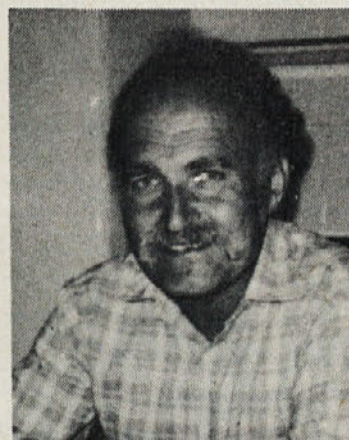
Številni pionirji so me spraševali iz katere šole sem. Povedala sem jim, da prihajam iz Laboda, potem pa vprašanji ni hotelo zmanjkati. Na pohodu nas je bilo 187. Upam, da se nam boste prihodnje leto pridružili tudi vi.

MARICA PRAZNIK

niku v slovo

V soboto, 15. novembra, smo na drog pred našo Delto izobesili žalno zastavo. Po kratki in hudi bolezni nas je nepričakovano zapustil dolgoletni vzoren sodelavec, zvesti tovariš in prijatelj Niko.

Niko Čuhalev se je rodil 15. julija 1933, v Delti pa se je zaposlil leta 1961. Kolektivu je ostal zvest tudi v najtežjih časih. Bil je preudaren, vesten, v kolektivu je užival veliko zaupanja in bil priljubljen, čeprav redkobeseden. Bil je zelo aktiven samoupravljelec, družbenopolitičen delavec, vnet gasilec. Veliko je prispeval k razvoju SLO v našem tozdu, bil je dolgoletni načelnik civilne zaščite, v tem mandatu pa tudi predsednik narodne zaščite in predsednik našega gasilskega društva. Prav tako aktiven pa je bil v svoji krajevni skupnosti. Za delavnost in angažiranost je prejel več priznanj — red dela s srebrnim vencem, najvišje priznanje gasilske zveze Slovenije, v Labodu pa plaketo za vestno in požrtvovalno delo ter vrsto drugih priznanj. Ob tem pa moramo poudariti njegove zasluge za delo našega gasilskega društva, ki je vzorno tudi v občinskem merilu in ki je bilo prav pod njegovim vodstvom deležno številnih priznanj.

Na rednem sistematskem pregledu so Niku odkrili senco na pljučih. Zdravniki so mu predlagali operacijo in ko je že kazalo, da zares lepo okreva in smo ga že kmalu pričakovali na delu, se je njegovo zdravje poslabšalo. Zato smo obnemeli ob novici, da ga ni več med nami.

Z njegovo pomočjo smo uspeli rešiti najtežje probleme, zato smo mu stali ob strani v času njegove bolezni, mu želeli pomagati, pokazati, kako ga cenimo in imamo radi. Žalost, ki jo je v nas vseh zapustila njegova smrt ni moč opisati z besedami. Izgubili smo ustvarjalnega sodelavca, zvestega prijatelja, njegova družina pa je ostala brez sina, moža in očeta.

Njegov lik nam bo ostal v trajnem spominu!

delavci TOZD DELTA